

ХРОНІЧНА НИРКОВА НЕДОСТАТНІСТЬ – ОЗНАКА ГЕРІАТРИЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ НИРОК КОТА ДОМАШНЬОГО

Ірина МАЦЕПАНЬ, здобувач вищої освіти II рівня
Дмитро СТИНШЕВСЬКИЙ, здобувач вищої освіти II рівня
Науковий керівник: **Марина СКРИПКА**, д-р. вет. наук, професор
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Через зміни у відношенні людини до тварин: більш гуманного ставлення, сприйняття тварин як компаньонів і повноцінних членів родини, поліпшились умови утримання і ветеринарного нагляду за здоров'ям наших улюбленців. Розвивається напрямок у ветеринарній медицині спрямований на профілактику та лікування дрібних домашніх тварин, звертається увага питанням здорового та дієтичного харчування з урахуванням видових та породних особливостей тварин. Все це поліпшує якість життя і подовжує вік улюбленця. У зв'язку з цим на сьогоднішній день кількість пацієнтів похилого віку збільшилась. Наприклад якщо раніше середній вік кішок складав приблизно 6-8 років, то тепер 10-15+ років. Але при цьому набуває актуальності окремий розділ геронтології – геріатрія, яка розглядає питання профілактики та лікування хвороб старечого віку. Перед геріатрією, стоїть завдання з'ясувати можливості нормалізації обмінних й фізіологічних процесів у організмах, які старіють, аналізувати, як організм тварини реагує на ту чи іншу недугу в одному віці й в іншому, які процеси вважаються оборотними або необоротними в більш старому віці, нарешті, як уповільнити старіння. Однією з патологій, що заслуговує окремої уваги у домашніх котів є хронічна ниркова недостатність.

Мета. Розглянути прояви вікових змін в нирках kota домашнього.

Матеріали і методи. Аналіз наукової літератури та облікових даних клінік ветеринарної медицини м. Одеса.

Результати. У зв'язку з тим, що ХНН це синдром ураження нирок, що прогресує поступово і характеризується порушенням усіх функцій нирок, що призводить до незворотніх змін, які обмежують їх можливість виводити продукти метаболізму з крові. Через те, що основну причину виникнення цієї патології визначити неможливо розглядають основні з найпоширеніших причин. Полікістоз нирок – спадкове захворювання частіше властиве кішкам персидської та споріднених порід, при якому нормальні тканини нирки поступово змінюються кількома заповненими рідиною кістами; пухлини нирок; новоутворення нирок (в тому числі лімфоми); інфекційні хвороби (пієлонефрит). Отруєння (токсичні речовини та медикаменти можуть вражати нефрони); гломерулонефрит (запалення гломерул, функція котрих є фільтрація крові). До ХНН можуть призвести вроджені аномалії нирок, травми, гіпокаліємія.[1]

У хворих на ХНН тварин в аналізах крові відмічається анемія, що характеризується зменшенням кількості еритроцитів та вмісту гемоглобіну. Крім того визначається лейкоцитоз виражений в різній мірі, значне підвищення рівня ШОЕ. Анемія є часто найпоширенішим ускладненням у кішок з ХНН. Її виявляють в 57% випадків ГХНН, близько у 20-30% хворих на ХНН виявляється нерегенеративна анемія. У котів із 2 та 3 стадією ХНН не завжди діагностують анемію, але поширеність анемії зростає разом зі стадією ХНН і у 50% котів на 4 стадії ХНН вже обов'язково буде виявлятися анемія. Етіологія анемії у даному випадку є багатофакторна, хоча головним механізмом слід вважати недостатню продукцію еритропоєтину. [1]

Також однією із причин може стати потрапляння до складу первинної сечі формених елементів крові. Важливим фактором є дефіцит заліза, який виникає у хворих внаслідок зменшення в них в ШКТ всмоктування заліза. Також звертають увагу на

співвідношення сечовини та креатиніну в сироватці крові. Синтез сечовини проходить в результаті орнітинового циклу в печінці і залежить як від роботи печінки так і від білкового балансу. Важливим аспектом у патогенезі ХНН є порушення роботи в системі ренін-ангіотензин-альдостерон (РААС), котра є ендокринним шляхом який відіграє невід'ємну роль у гомеостатичному контролі АТ та перфузії тканин.[1]

При порушенні екскреторної та інкреторної функції нирок відбувається порушення гомеостазу, розлад всіх видів обміну речовин, кислотно-основної рівноваги, діяльності всіх органів і систем. Розрізняють такі синдроми: астеничний синдром, що виникає у зв'язку з ураженням центральної та периферичної нервових систем; уремичне ураження периферичних нервів призводить до полінейропатії (м'язова слабкість аж до парезів і паралічів). Ураження ЦНС – уремична енцефалопатія (апатія, млявість, порушення слуху, смаку, судоми).[2]

Порушення з боку органів травлення, а саме шлунково-кишкова диспепсія призводить до загального виснаження і негативного азотистого балансу (зниження маси за рахунок втрати м'язової і жирової тканин); відбувається ураження слизових оболонок (стоматит, езофагід, гастропатія, ентерит, коліт, виразки); органічні ураження залоз (панкреатит). Досить широкого розповсюдження отримав анемічний і геморагічний синдром; кістково-суглобовий синдром з розвитком уремичної остеодистрофії. Ускладнення в роботі серцево-судинної системи супроводжуються артеріальною гіпертензією, затримкою рідини в організмі з розвитком набряку легень. Порушення з боку органів дихання можуть супроводжуватись набряком легень, плевритом, уремичним бронхітом. Не виключенням є ендокринні порушення, а саме порушується робота щитоподібної і прищитовидних залоз. Характерними є зміни з боку шкірних покривів, так званий шкірний синдром (блідість шкірних покривів, забарвлення шкіри в жовто-помаранчеві тони).[2]

Гематоми виникають внаслідок порушення гомеостазу. Сухість, в'ялість шкіри викликані загальним зневодненням. Свербїж, сліди розчухів пов'язані зі вторинним гіперпаратиреозом і кальцинозом; метаболічний синдром (гіпотермія, біль і слабкість м'язів, судоми, асептичні некрози кісток, ренальна остеодистрофія, аміачний запах з рота); імунні порушення (спленомегалія, схильність до інфікування).[2]

Висновки:

Отже, хронічна ниркова недостатність у тварин похилого віку є поліетіологічною патологією з багатофакторним патогенезом. Тому підхід при лікуванні таких тварин повинен бути комплексним та зваженим із врахуванням при цьому не тільки зміни в організмі які тварина набула внаслідок перенесених впродовж життя хвороб, а також фізіологічні зміни, які відбуваються під час старіння організму.

Список використаних джерел

1. <https://dspace.dsau.dp.ua>
2. <https://repo.knmu.edu.ua>

ВІКОВІ ЗМІНИ В ОРГАНІЗМІ ССАВЦІВ

Вероніка НЕЧИТАЙ.ЛО, здобувач вищої освіти II рівня
Науковий керівник: **Марина СКРИПКА**, д-р. вет. наук, професор
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Старіння в організмі тварин відбувається через зміни в мозку, шкірі, шерсті та в цілому в організмі. Зменшення маси мозку та нервових клітин може